

Keddi idő: Élénk déli, délnyugati szél, változó felhőzet. Helyenként eső. A hőmérséklet alig változik.

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtára

X. évfolyam, 39 (2606) sz. Hétfő

KERÉSZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 február 17

Nehéz próbák

...nagy erőfeszítések előtt állunk. Ez az év igazán próbára fogja tenni képességeinket és teherbírástunkat. Erdély és Kelet-Magyarország visszaterése és bekapcsolása a magyar életbe már önmagában is olyan feladat, amely hosszú évekre munkát adna mindannyiunknak. Ugy látszik azonban, hogy a Gondviselés ezen kívül kemény próbára akar tenni. Alig tünedtek el a tavalyi nagy árvíz pusztításainak szörnyű nyomait, alig épültek fel a romokon az új fészkek ismét újabb, még pusztítóbb, még szörnyűbb árvízveszedelem zudul Magyarországra, a Duna-Tisza közére.

Napok óta fokozott figyelemmel és szorongó szívvel hallgatjuk a Duna-áradásról szóló híreket. Minden újabb növekedés, még ha csak pár centiméteres is az, szívünkbe hasít. Fel-fel riadunk néha éjszakai álmunkból és távoli segélykérő harangzúgást vélünk hallani. Megjelennek szemünk előtt az összedőlt tanyák, a víz alá került falvak, szántóföldek szemorú képe. Látjuk a fenyegetett falvak lakosságát, amint végső nekikezéréssel igyekeznek gátatvetni a pusztító szennyves áradatnak.

Mi lesz velünk? Mikor lesz már egyszer vége a megpróbáltatásnak?

Ugy látszik azonban, hogy még ez sem szabad kérdeznünk, hiszen a magyar róna egy másik részéről, Szeged környékéről érkeznek egyre aggasztóbb hírek a vadvízek pusztításairól. A zeedi egyetem egyik tudós földrajtánára, Kogutowicz Károly emelte fel szavát, hogy felhívja a magyarság figyelmét a fenyegető katasztrófára: Szeged és környéke, a szintizta magyar tanyavilág nagy veszélyben van! Ezer millió köbméter felesleges víz mennyiség zudul az elkövetkező hetek alatt erre a vidékre, hogy utat kereszen magának a Tiszába. Ha a Tisza vizállása magas lesz, amire a csapadékos tavasz és az olvadások miatt számítani kell, akkor ez az ériási vízmennyiség kiszámíthatatlan pusztulást fog okozni. Emberi segítség itt már nem sokat tehet. Legfeljebb enyhítheti majd a pusztulás nyomán támadt szenvedéseket. Kogutowicz Károly számításai szerint márciusban következnek be a katasztrófa.

Összeszorul a szívünk, amikor sokat szenvedett hazánk újabb, talán az eddigieknél is nagyobb megpróbáltatásaira gondolunk. De nem maradhatunk meg a kétségbeesés érzelmeivel. Fel kell tudnunk emelkedni még ezekben a hónapokban, nehéz napokban is az Isteni Gondviselésbe vetett hit és bizalom magaslataira. A megpróbáltatás kovácsoljon össze bennünket igazán eggyé. Az önzők, a kapzsiók, a harácsolók, a mindent maguknak megkaparintani akarók, a nyakig jöletben uszkálók igyekezzenek valahogy megérteni, hogy kivételes áldozatkészségre lesz szükség ahhoz, hogy a szenvedéseket csak részben is enyhíthessük. Ne

A balkáni béke fölött döntöttek Salzburgban

Jugoszláv, bolgár és török erőfeszítések a Balkán rendjének biztosítására. — Jugoszlavia lényegesen közeledett a tengelyhatalmakhoz

Szófiából jelentik: Szófiái politikai körök úgy látják, hogy Jugoszlavia lényegesen közeledett a tengelyhez.

Belgrádból jelentik: Szolovec tegnapi beszédét mondott, amelyben kitért a jugoszláv államférfiak németországi utazására. Kijelentette, hogy erre az utazásra azért került sor, hogy Jugoszlavia részére a jövőben is biztosítható legyen a békét.

A kormány mindent megtesz, hogy a békét biztosítsa.

A balkáni béke felett döntöttek Salzburgban.

Belgrádból jelentik: (Bud. Tud.) Kulevec tárcanélküli miniszter Mariborban beszédet mondott, amelynek során érintette Cvetkovic és Cincár-Markovic németországi utazását.

— Erre az utazásra elsősorban azért került sor — mondotta, hogy országunk számára a jövőben is biz-

tosítsák a békét. A nemzeti megegyezés-kormány Pál uralkodó herceg bölcs vezetésével mindent elkövetett a béke megőrzésére és a jövőben is mindent elkövet, hogy távolítsa országunkat a háború borzalmaiktól. A kormány minden törekvése arra irányult, hogy biztosítsa az örök békét.

A jugoszláv dunai bán a nemzetiségi népcsoportok jogairól.

Ujvidékről jelentik a Bud. Tud.: Kijurina Branko dr. a dunai bán érdekes nyilatkozatot tett a nemzetiségi kérdéssről. Kijelentette a következőket:

— A jugoszláv kormány elhatározta, hogy a népcsoportok számára biztosítsa az őket megillető jogokat. Évszázadokra akarja a kormányzat biztosítani az itt élő nemzetiségek és a szlávok együttműködését.

A török közvélemény világos együttműködést kíván a szomszédos államokkal

Budapest, a Mai Nap írja: *Belgrádból jelentik:* Szófiából jelentik a Vreme: Ankarából érkezett jelentések szerint a török közvélemény igen erősen követeli, hogy a kormány a világos együttműködést valósítsa meg szomszédjaival. Az állandó katonai készültség igen súlyos gazdasági ál-

dozatokkal jár, amelyek jelentékeny gazdasági nehézségeket váltanak ki.

A közvélemény nyomása alatt tárgyalásokat fog kezdeni a török kormány szomszédjaival, hogy a Balkánon igazi béke atmoszférát lehessen megvalósítani.

Bulgária és Törökország közös nyilatkozatra készülnek

Belgrádból jelentik a Bud. Tud.: A Vreme szófiái jelentése szerint a bolgár és a török kormány nyilatkozat kiadására készül, amelyben kijelentik, hogy nincsen támadó szándékuk egymás ellen. Ennek a nyilatkozatnak igen nagy hatása lesz a Balkán

megbékélésére. — írja a lap, amely közli az egyik könyvnyomatos közleményt is, amely szerint a török közvélemény békét kíván a szomszédokkal. Törökországnak már eddig is rendkívül sokba került a katonai készlet.

Belgrádba utaznak a felsőház és a képviselőház tagjai

Budapestről jelenti a Budapesti Tudósító: A magyar Felsőház és Képviselőház tagjai rövidesen Belgrádba utaznak. A magyar államférfiak látogatását a jugoszláv fővárosban március 3-ra várják.

Német politikai menekülteket adott ki Franciaország Németországnak

Vichyből jelentik: A francia kormány a német kormány kérésére több német politikai menekültet szolgáltatott ki Németországnak. Közöttük van Hilferding, valamint a szociáldemokrata párt egyik külpolitikai vezetője és sokan mások.

Kiutasították a napolyi és palermói zónákból az amerikai konzulokat

Washingtonból jelentik: Az olasz kormány megkeresésére a napolyi és palermói amerikai konzul elhagyta a hadizónát.

Newyorkból jelentik a Reuter: Hopkins, Roosevelt elnök személyes angoliai képviselője nagybritanniai újtárról hazatérve, azonnal a Fehér Háza sietett, ahol megbeszélést folytatott Roosevelttel, Winannel, az Egyesült Államok újonnan kinevezett londoni nagykövetével.

Newyorkból jelentik a NTL: Hír szerint Willkie angolai útja után most azzal a tervvel foglalkozik, hogy utarakel Kinába és tanulmányozza a Japán által meg nem szállt terület helyzetét.

zárkóznak el a nyomor elől, amit talán sohasem éreztek és ezért érzéketlenül mennek el mellette. Olyan idők következnek most, amikor a tehetősekre háruló szociális kötelezettségeket nem lehet odavetett koldusfillérekkel elintézni. A szociális lelkiület tüze nek eddig soha nem tapasztalt mértékben kell fellobogni a szivekben. Le kell dőlnie minden olyan korlátnak, amelyet üres felfuvalkodás és

góg állított az emberek közé. At kell éreznie mindenkinek, hogy olyan közösségbe tartozik, amelynek sok tagja szenved, nyomorog, tehát neki kötelességszerűen segítségre kell sietnie. Aki ezt nem teszi, az önként kiszakítja magát a közösségből, a magyar nép kebeléből még akkor is, ha eddig a magyarságot összetévesztette önmagával. Ugy érezzük, hogy éppen ez lesz a megpróbáltatások értelme számunkra:

egy új, igazi szociális szellemben való átalakulás. Ha már el kell viselnünk a ránk mért keresztet, legalább meritünk belőle hasznot, keressük benne és általa is a felemelkedést.

Az elkövetkező hónapok és hetek eddig még nem tapasztalt mértékben tesznek próbára. Lemérnek bennünket, hogy méltók vagyunk-e annyit hozogtatott európai szerepünkre. (P. L.)

Budapesten tartják meg a szakmai átképző tanfolyamokat

Rövidesen tisztázzák a Csarnok vagyoni helyzetét

Hírt adtunk arról, hogy a Csarnok vezetői a fővárosba utaztak, hogy ott tanfolyam megszervezésében és ezért a nagyvárosi kereskedőket és iparvállalatokat érdeklő ügyeket sürögősen rendezzék. A budapesti út alkalmával Horváth Árpád, a Csarnok elnöke eleget tett annak a meghívásnak, amelyet Kulcsár István államtitkár az értelmiség munkanélküliségi ügyeinek kormánybiztosa küldött, hogy meghallgassa az egyes érdekképviseletek és hivatottok véleményét a megszervező szakmai átképző tanfolyamokra. Az értekezleten Horváth Árpád, a Csarnok elnökén és dr. Kalas László főtitkáron kívül ott voltak még dr. Kövér Gusztáv és dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselő is, valamint Fazekas József főfelügyelő, a Kereskedelmi Hivatal nagyvárosi kirendeltségének vezetője és a budapesti Kamara, valamint a többi érdekképviseletek vezetői. Arany Árpád és dr. Paál Árpád országgyűlési képviselők kimentették magukat az értekezletről. A megbeszélésen Kulcsár István államtitkár megemlítette, hogy a kormánynak szándéka az összes kereskedelmi szakmában átképző tanfolyamokat létesíteni, természetesen ha egy-egy szakmában elég jelentkező lesz. A kormány súlyt helyez arra, hogy ezek az átképző tanfolyamok a rendelkezésre álló rövid idő alatt az érdekeltek részére megfelelő kiképzést biztosítsanak, ezért a tanfolyamokat valószínűleg Budapesten rendezik meg, a fővárosban ugyanis megfelelő tanterem állanak rendelkezésre. A kormány minden tekintetben segítségre számít a júleg rendezzék meg parallel a tanfolyam résztvevőket anyagi támogatásban is részesíti. Egyelőre a textil szakmá-

ban szervezik meg az átképző tanfolyamokat.

Horváth Árpád, a Nagyvárosi Kereskedelmi Csarnok elnöke java-olta, hogy az összes szakmában egyidejűleg rendezzék meg parallel a tanfolyamokat. Az értekezlet tanulmány tárgyává tette a javaslatot és a tanfolyamok megszervezésére vonatkozólag hivatalos közlést adnak ki és annakidején a Csarnok maga is felvilágosítást fog adni.

A Csarnok vagyoni helyzetének tisztázása ügyében a Csarnok vezetőségének a minisztérium megnyugtató kijelentést adott. Az ügy végleges elintézésére rövidesen sor kerül.

Igen nehéz kérdés volt a kötő-szövő iparosok anyagkiutalási memorandumában gyors rendezést elérni. Dr. Kalas László főtitkár és Végh Gyula szakosztályi elnök több mint két órát tárgyaltak az anyagkiutaló szakbizottsággal. Ránjuttattak arra, hogy az anyagkiutalástól több száz munkás családjának lété függ. A bizottság végül is nagyrészen helyt adott a kérésnek.

A Csarnok vezetősége eljárt a Kereskedelmi Hivatalnál, ahol szorgalmazta a benyújtott kérvények elintézését az árkormánybizottságnál, ahol tisztázzák a textíliák bejelentési kötelezettségének ügyeit.

Vasárnap megalakult Nagyváradon a Hivatásszervezet

Vasárnap délután 4 órákor tartotta meg a Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete helyi szervezetének alakuló gyűlést a Teleki-utca 9. sz. alatti helyiségében.

A Magyar Hízekegy elhangzása után az elnöklő dr. Tempfli István megnyitotta a gyűlést. Üdvözölte a megjelenteket majd a Hivatásszervezet célját és munkásságát ismertette, melyet a szervezet a magyar dolgozók érdekében végez. *Magyarország* Győző titkár ismertette az alapszabályokat, majd a megjelentek egyhangulag kimondták a Helyi szervezet megalakulását. Ezután került sor a listitkar és a vezetőség megválasztására, majd dr. Tempfli István elnök zárószavai után a gyűlés végetért.

Ezzel a gyűléssel városunkban is elindult az a mozgalom, amely a munkásérdekek védelme mellett gondoskodik arról is, hogy tagjai világban se maradjanak el azoktól az eszméktől, amelyek a mai Európa képét átalakítják. Nem egy új egyesülettel lett több, — amelyek manapság gombamódra szaporodnak — hanem annak a mustárnagnak fává erősödött ága nyúlt idáig, amelyet néhány évvel ezelőtt egy pár lelkes fiatalember Szegeden elvetett. Harcot jelent ez a gyűlés Nagyváradon, — mint az ország minden városában, ahol Hivatásszervezet van — egy korhadt rendszer ellen, amely végvonaglásában ugyancsak igyekszik fejtegetni a világot. Harcot minden és mindenki ellen aki szembehelyezkedik a szociális és keresztény igazságokkal.

A visszatért Erdélyben már sok helyen zászlót bontott a mozgalom. A Székelyföldön küzd a falusi nép lelkének és kulturájának romlatlan megőrzéséért. Krisztusi, kulturát, kenyeret! Ez a jelszót tűzte zászlójára és a székelyek csoportosulnak a zászló alá, hogy itt harcoljanak azok ellen, akik ezt szeretnék elszakítani. A Kolozsvárt ezres munkástömeg valódi színt a keresztény igazságok mellett és megmutatta, hogy a munkásságot nem lehet többé vörös ronggyal megszedíteni. És Nagyvárad munkássága is meg fogja érteni, hogy Szent László városa is csak úgy foglalhatja el méltó helyét a magyar életben, ha erőteljesen sikra száll a lelkiismeretlen uszítók ellen, akik még ma is erőteljesen hintik a konkolyt az „egyedül üdvözítő nemzetköziség” érdekében.

Céljainak eléréséért pedig nem új pártpolitikát, mincsenek képviselői és nem tud protekcióra hivatkozni, mikor a minisztériumok kapuján kopogtat. Hogy mégis eredményes a munkája? Ez azért van, mert egy Vezér tartja kezében a mozgalmat. Aki kétezer évvel ezelőtt azt mondta: „Mélto a munkás az ő bérére.” És a felelős vezetők között vannak olyanok is, akik ennek a Vezérnek emlékeire is kinyitják ajtóikat.

Ebben a gondolatban indul újra és fog győzni a nagyvárosi Hivatásszervezet. (M. Gy.)

Urinók mellékfoglalkozása

Nagyvárosi bihar- és szilágy-megyei ismeretiséggel rendelkező hölgyeknek hat hét alatt jelentős akvizíciós munkával szép jövedelem. — Cimeket a kiadóba kérünk «Könyvi és jövedelmező» jeliére.

Csorba János római katolikus tanító halála

Elete virágjában, 38 éves korában meghalt Csorba János, a várad-újvárosi római katolikus elemi fiúiskola tanítója. Halála mély gyászba borította kicsi családját, kártársait s volt tanítványait egyaránt.

Váradszentmártonban született, középiskolának s a várad-újvárosi római katolikus tanítóképző elvégzése után, 1923-ban szerezte meg tanítói oklevélét. Előbb Köröstarjánban működött s majd, mikor 1930-ban az egyházközség újvárosi iskolájánál megüresedett az egyik tanítói állomás, mint jöhírű tanítóra reá esett a választás. Rövidesen kedvelt alakja lett a várad-újvárosi társaságnak. A gyermekekkel való humánus bánásmódjával kivívta úgy a szülők, mint tanítványai szeretetét. Pontos, kötelességteljes, lelkiismeretes munkájával megszerezte előjárói bizalmát és nagybecsűsítését. Szép lírai tenorjában többször volt alkalma a város közönségének gyönyörködtetni. Különböző kedvelt tagja volt a székesegyházi kórusnak és megalakulásától kezdve nagy erőssége a Magyar Dalkörnek, valamint a Liszt Ferenc Enekkarnak. Mint az Egyházmegye tanítóegyesületének s a Katolikus Legényegyletnek jegyzője, jelentékeny szolgálatot teljesített. Kedves egyénisége közkedveltségnek örvendett.

Négy évvel ezelőtt kezdett betegeskedni, előbb otthon, később a tüdőszanatóriumban részesült gondos ápolásban. De hiábavaló volt minden áldozat, a gyilkos kór megtörte szervezetét s f. hó 16-án, vasárnap délután fél ketőkor kiszenvedett. Gyászolják a súlyos csapástól megtört ifjú felesége, három leánykája, kártársai és kiterjedt rokonság.

Temetése f. hó 18-án, kedden délután 3 órákor lesz a Rulikovszky-temető Steinberger kápolnájából. Mivel az elhunyt jegyzője volt a Magyar Dalkörnek, a dalkör testületileg vesz részt az elhunyt temetésén.

Folyóirat-szemle

A Gazdasági jog februári száma teljes szövegében közli Baranyai Lipót jegybankelnöknek a háborús gazdaságkodás irányelveit tartalmazó közgyűlési beszédét. Teljes szövegében hozza továbbá Fabinyi Tihamérnak, a Hitelbank elnökének, az Országos Kaszinóban elmondott beszédét, amelynek közgazdasági és jogtisztasági vonatkozásai szintén széleskörű érdeklődésre tarthatnak számot. A két nagyfontosságú megnyilatkozáson kívül a lap több aktuális jogkérdésről szóló tanulmányt közöl, amelyek közül megemlítjük Komin Ferencnek tanulmányát az új olasz polgári perrendtartásról, valamint Torday Lajosnak az értekezést, amely a külföldi érdekeltségek elidegenítésének a kérdésről szabályozó rendeletnek a magyar devizajoghhoz való viszonyát vizsgálja meg.

Megalakult az Erdélyi Párt gyergyószentmiklósi tagozata

Háromszék és Csik megyében is szervezés alatt áll az Erdélyi Párt

Gyergyószentmiklósról jelentik (MTI): Gyergyószentmiklóson ünnepléses keretek között vasárnap alakult meg az Erdélyi Párt gyergyószentmiklósi tagozata. A Hízekegy elnöközése után Szabó György apátplébános körölnök nyitotta meg az ülést.

Vádkár József prelátus kegyelletes szavakkal emlékezett meg Csáky István gróf külügyminiszteréről. Nagy Béla református lelkész és László Ignác főesperes felszólalása után Bartha Ignác képviselő mondott beszédét. Elnökké egyhangulag dr. Gál Alajos, az eddigi magyar párti elnököt választották meg. Végül Rácz Vince pápai prelátus felolvasta az üdvözítő táviratokat, melyeket gróf Teleki Pál miniszterelnöknek és az Erdélyi Párt központjának írtak.

Csikszereida, a Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Erdélyi Párt csikszereidai tagozata befejezte az előkészítő szervezkedést és értekezletet hívott össze. Sepsiszentgyörgyön báró

Szentkeresztly Béla országgyűlési képviselő kijelentette, hogy Háromszék megyében az Erdélyi Párt megszervezését megkezdte. A közeli napokban összehívja a volt Magyar Párt elnöki tanácsát és bejelenti az Erdélyi Párt megalakítását.

Megalakult az Erdélyi Párt szalárdi és hegyközszentimrei tagozata

Nagy érdeklődés mellett alakult meg az Erdélyi Párt szalárdi és hegyközszentimrei tagozata. Hetek óta folytatja már szervező munkáját a párt biharmegyei szervezőbizottsága s Szalárdon vasárnap délelőtt, Hegyközszentimrén pedig vasárnap délután került sor a választmányi ülésre. Szalárdon örökös elnökké Barts József földbíróköt, elnökké Szenyenyessy József református lelkész, titkárrá Sipos Sándor, pénztárossá V. Kerekes Jánost választották meg. Hegyközszentimrén Ludmann János lett az elnök, titkár Steinmetz Imre, pénztáros Nagy Lajos.

A polgármester nyilatkozata a budapesti utjának eredményéről

Dr Hlatky Endre főispánnal együtt emlékiratot nyújtott át az iparos tanonciskola és a bábaképezde ügyében. — Az utak, a városi kölcson és a közellátás kérdései

Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk azt, hogy dr Soós István polgármester dr Hlatky Endre főispán kíséretében Budapestre utaztak több sürgős városi közügy elintézésére céljából.

A főispán és a polgármester vasárnap tértek vissza és utazásuk eredményéről dr Soós István polgármester az alábbiakban nyilatkozott:

Utazásunk főcélja volt, hogy a leg-sürgősebben feltárjuk a kormány előtt azokat a problémákat, amelyeknek megoldása a napokban véglegesen elkészülő erdélyi költségvetés keretében oldható meg. Egy emlékiratot készítettem, amelyet pártolólal aláírt mindkét főispán, továbbá a vármegye alispánja és az országgyűlési képviselők, amelyben kértem Hóman Bálint közoktatásügyi minisztert, hogy feltétlenül még a tavasz folyamán gondoskodjék az iparos tanonciskola befejezetlen háromemeletes épületének sürgős befejezéséről, továbbá egy új bábaképezde azonnali felépítésének empedélyezéséről, megjelölve azt is, hogy ideiglenesen a bábaképezde részre, amíg az felépül, átengedhető volna az iparos tanonciskola egy része. Ebben az ügyben Hlatky Endre főispánnal kihallgatáson jelentkeztünk Hóman Bálint közoktatásügyi miniszternél. A miniszter igen nagy jóakarattal hallgatta meg kérésünket, átvette az emlékiratot és kijelentette, hogy a felben maradt épület sürgős befejezéséről haladéktalanul gondoskodik, viszont gondoskodni óhajt a bábaképezde problémájának megoldásáról is. A miniszter válaszához láttuk, hogy teljesen átérzi mindkét problémának sürgős és halaszthatatlan voltát és így valószínűleg már a tavasz folyamán megkezdődnek az építkezések.

Ugyancsak figyelmébe ajánlottuk a miniszternek a félbemaradt tanítóháza épületét is, kérvén azt, hogy azt sürgősen fejeztesse be s fordítsa tanítók gyermekei internátusának céljára.

Hasonlóképpen egy sürgős memorandumot nyújtottam be a miniszterelnökségre az utak építési költségvetésében. Tekintettel arra, hogy az utak építése körülbelül 5.000.000 pengőt vesz igénybe egy 5 éves program keretében, amelyet Nagyvárad városa a maga erejéből nem tud megvalósítani, arra kértem a főispán úrral egyetértőleg miniszterelnök urat, hogy interveniáljon a kormánynál, hogy erre a célra egy hosszúléjratú kamatmentes kölcsönt kapjunk és legalább az első évi 1.000.000 pengőt segítsen meg.

A belügyminisztériumban egész sorozat függőben levő személyi és más természetű, főleg pénzügyi természetű kérdést tárgyaltam meg, amelyek közül legfontosabb az újonnan létesített pénzügyi szabályrendeletek jóváhagyása és pedig a vigalmi adó és az ingatlan átruházási illeték jóváhagyása, amelyek révén a várost tekintélyes jövedelem illeti meg.

Ugyancsak részletesen tárgyaltam úgy a belügyminisztériumban, mint a pénzügyminisztériumban a Friedrich

Wilhelm német biztosító társaság kölcsönügyét, amely a közeljövőnek egyik nehéz kérdése lesz. Ebben a kérdésben egyelőre a főispán úrral együtt azt az álláspontot foglaltuk el, hogy mivel a román állam nem engedte, hogy Nagyvárad városa kifizesse ezt a kölcsönt és a nemzetközi bíróság a román államot marasztalta.

ennélfogva Nagyvárad városa nem tekint magát jogviszonyban levőnek a biztosító társasággal. Ebben a kérdésben különben hangsúlyoztam, hogy a végső szót a törvényhatósági bizottság lesz hivatva kimondani.

Az iparügyi minisztériumban a közüzemek tarifális kérdéseiről tárgyaltunk, amelyre nézve az a felfogás,

hogy a villamos áram tarifát és más fontos tarifát miniszterközi bizottság fogja megállapítani, helyszíni tárgyalásuk után. Az iparügyi minisztériumban megállapítottuk, hogy az Ipartestület végleges beiktatása február 23-án lesz, amelyen meg fog jelenni az iparügyi miniszter képviselőjében Gyulai Ákos miniszteri tanácsos. Ugy az iparügyi miniszter képviselőjében a belügyminisztériumban egyébként több fontos üzemi problémát tárgyaltunk meg.

A főispán úrral együtt eljártunk továbbá Alliquander szénkormánybiztosnál a villamosmű szénkészletének biztosítása érdekében, aki teljes jóindulattal biztosította a várost, továbbá tárgyaltunk az árkormánybiztosnál is.

Ami a Távolkeleten történik...

Menekülnek az angolok a japánok által megszállt területekről

Húszezer főnyi haderőt vontak össze az angolok a sziámi-maláj határon

Tokióból jelenti a NTL.: A maláj-sziámi és a burma-sziámi határon összevont brit haderőt 2000 főre és 150 repülőgépre becsülik. Ezzel a csapatösszevonással az angolok fokozott gazdasági nyomást gyakorolnak Sziámra. Egyúttal felemelték a rizs, cink és gumi árát, amely áru közvetlen vagy közvetlenül angol ellenőrzés alatt állott. Megkísérik a sziámi olajbevétel megakadályozását is.

Bangkokból menekül az angol lakosság.

Tokióból jelenti a NTL.: Bangkoki jelentés szerint az ottani angol konzul felszólította az angol nőket és gyermekeket, hogy a lehető leggyorsabban tegyék meg az előkészületeket a kiürítésre.

Sangaiából jelenti a NTL.: A brit nagykövetség azt tanácsolta az angol alattvalóknak, hogy mielőbb hagyják el a japánok által megszállt kínai területet.

Aknakkal zárták el a maláj sziget-tengert.

Amstedamból jelenti a NTL.: A londoni rádió tegnapi közlésében intette a hajókat, hogy Singapurétól északkeletre, a Maláj-félsziget déli részének keleti partvidéke mellett való hajózástól óvakodjanak, mert a megnevezett területeken aknákat raktak le.

Hazatérnek a Holland-Indiában élő japánok.

Tokióból jelenti a NTL.: Batáviából érkezett hír szerint a Holland-Indiában élő japánok az általános politikai helyzet fejleményeire való tekintettel felkészültek arra, hogy családjukat hazakiüldjék.

Németország új zsebtengeralattjárókkal indul a tavaszi döntő küzdelembe

Belgrádból jelenti a NTL.: A Politika londoni jelentése szerint angol katonai körökben úgy tudják, hogy Németország nagyszámu zsebtengeralattjárót épít, amelyeknek nagy szerepük lesz a tavaszi hadműveletek során. Ezek a kis tengeralattjárók 50-70 tonnások és három hét alatt megépíthetők. Nagy előnyük, hogy vasúton is szállíthatók. Alkítólag a ten-

geralattjárók száma több ezer lesz és nagy meglepetéssel fognak szolgálni.

Máltát újra bombázták a németek

Máltából jelenti a Reuter: Hivatalos jelentés szerint a vasárnapra virradó éjjel, kevéssel éjjel után, ellen-

séges gépek jelentek meg Málta felett és bombákat dobtak le. Vasárnap hajnalban tűz fogadott egy ellenséges felderítőgépet, amidőn átrepült Málta felett. Később egy vadászgép végzett fegyveres felderítést.

Menekül Dublin és Kingston lakossága

Negyedmillió ember jelentkezett elköltözésre. — Megelénkült a harci tevékenység a Csatornán és a Földközi tengeren.

Dublamból jelenti (Reuter): Dublin és Kingston fele lakossága felkészült az elköltözésre az ország belseje felé. Hír szerint szombat estig több, mint negyedmillió ember jelentkezett elköltözésre. Az ír kormány a gyermekeket szándékozik kiköltöztetni és

pedig azokat, akiknek szülei évi 300 fontnál nem keresnek többet, ezenkívül a leendő anyákat. A kormány felszólította mindazokat, akik nem esnek a hivatalos átköltöztetés alá, de el akarják hagyni lakhelyüket, hogy szintén jelentkezzenek.

Nagy társadalmi esemény volt a katolikus teadélután

Nagyvárad. Saját tud. Igazi társadalmi eseménye volt a városnak az a nagyszerű teadélután, amit vasárnap rendezett meg a Katolikus Kör összes helyiségeiben a római katolikus egyházközség leánycsoportja, a Szent Mónika és Szent Erzsébet közösség.

A város keresztény társadalmi teljes számban képviselve volt ezen a táncos teadélutánon, amely színes, meleg és hangulatos légkörben zajlott le.

Az egyház részéről a székeskáptalan tagjai s a nagyvárad katolikus lelkesi kar csaknem teljes számban megjelent dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök vezetésével. A honvédtisztikar élén vitéz Göthay Béla városparancsnok jelent meg. A vármegyét dr. vitéz Nadányi János alispán képviselte, több városi vezető-tisztviselő is megjelent. A rendőrség küldötteit dr. Horváth György rendőrfőtanácsos vezette. A királyi táblát dr. Gyöngyössy István főügyész képviselte, de ott láttuk az egyesületek, hivatalok, intézmények vezetőit és tagjait is. Árvay Árpád és dr. Patkó Elemér országgyűlési képviselők is megjelentek a teadélutánon. A most induló két női közösség tagjai meghatott örömmel látták ezt az előszerezett rokonszenvet és bizalmat.

A közönség üdvözlése és rövid, kedvében, szórakoztatón összeállított műsor után megkezdődött a tánc. Gazdag büffe állott a vendégek rendelkezésére s az izletes csomagokat maguk az egyesület asszonyai, leányai szolgálták föl. Különösen a háztartási iskola növendékei remekeltek pompás készítményeikkel. Ez az iskola valóban megérdemli, hogy feleje forduljon a város érdeklődése és figyelmébe. Horváth Ilona igazgató és tanárnő társai nagy ügyszeretettel és hivatásstudattal állanak a gazdasági iskola élén, amely remélhetőleg mindjobbban fejlődésnek indul.

Ami a teadélutánon legjobban kihangsúlyozódott, az kétségtelenül a két női csoport tagjainak családias, egyszerű, de meleg és meghitt szelleme volt. Nagy ígéret ez a katolikus munkaterepej, illetőleg, hiszen minden anyagi sikernél nagyobb — és többet jelent az a szellem, amit egy egyesület képvisel. A Szent Mónika és Szent Erzsébet közösség mély hálaival fogadta az érdeklődésnek és megsegítésnek minden szívből fakadó gesztusát és ezuton is köszönetét fejezi ki mindenkinek, aki a teadélután sikeréhez bármivel is hozzájárult.

A Duna alsófolyásánál keletkezett jégtorlaszok akadályozzák az árvíz lefolyását

Apostag és Solt községeket körülfárta az ár. Dunaföldvártól északra bombázzák a Duna jegét

Budapestről jelentik: (MTI) Bonczos Miklós belügyi államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos, hétfőn reggel kiadott jelentésében közli, hogy a korábban keletkezett jégtorlaszok a Duna alsó folyásánál akadályozzák a víz lefolyását. Az éjjeli órákban műszaki bizottság ült össze és úgy határozott, hogy a védekezést a budapesti kelet-budai vasútvonal mentén Szabadszállástól Kiskörösig és Kisköröstől Kaloocsáig, ugyancsak a vasútvonal mentén, Kaloocsától a Foktőig a törvényhatósági ut mentén veszi fel.

Lépjé történt, hogy a vasúti aluljárókon, hidakon és átéréseken minden nyílást eltömjenek. Ez nem jelenti azt, hogy a Duna vonalánál a védekezést feladták volna, mert a gát-erősítéseket teljes erővel folytatják.

A víz Apostag és Solt községeket körülfárta.

A mentési munkálatokról gondoskodtak. A Duna vonala és a második védelmi vonal között lévő tanyák kiürítése és a lakosság biztonságba helyezése folyamatban van.

Az árvízvédelmi kormánybiztoság nappal is negyedóránként a téjékoztatást az árvíz helyzetéről. Solt, Apostag és Dunavecse kiürítését folytatják. Éjféltől után Harta, Dunapataj, Úszad, Dunaszentbenedek kiürítését megkezdték. A tanyai lakosságot a magassági pontok elfoglalására és a budapesti kelet-budai vasútvonal keleti felére irányították. Megkísérik Hartánál a víznek a Duna medrébe való visszavezetését.

Ujabb jelentés szerint a légierő bombázó kötelékei Dunaföldvártól északra megkezdtek a jégtorlaszok bombázását. A csapodai erdőnél lévő öt gáttörés közül négyet sikerült betömni, az öt-

dik elzárásához most fognak hozzá. A dunavecsei hid környéke még nem került víz alá. A műszaki csapatok egész éjjel dolgozva, emberfeletti munkát végeztek, hogy az Apostag felől odaömlő vizet felfogják. Ez sikerült is. Apostagnál megindult az apadás, mely az éjszaka két-három centiméter volt. Dunavecse-nél a Duna vízállása 690 centiméterre apadt. A község kiürítését

mindazonáltal végrehajtották és a községben csak a közérő tagjai tartózkod-

15 vadászgép bombázza a Dunát.

Az árvízvédelmi kormánybiztoság közli: Dóczy Lóránt százados, aki felmerítő utra indult a Duna vonalára, 9 óra 45 perckor rádióval jelentette, hogy a dunaföldvári híd-től északra 15 vadászgép megkezdte a jég bombázását.

Budapestről élelmezik a Solton és Apostagon rekedt lakosságot

Budapestről jelentik: (MTI) Az árvízvédelmi kormánybiztoság Solt és Apostag községben maradt és még el nem szállított lakosság élelmezésére a Budapesti Élelmiszerüzemben ezer da-

rab két napi élelmezésre megrendelt. Tehergépkocsikon viszik majd el a csomagokat a községekbe. Ugyanígy gondoskodnak a gyógyszerrel való ellátásról is.

Kiürítik Fülöpszállást

Budapestről jelentik: (MTI) Az árvízvédelmi kormánybiztoság legújabb jelentése szerint Fülöpszállástól már 8 kilométerre áll a víz, a helyi főszolgabíró, valamint a műszaki tanácsosok és szakértők elővigyázatosságból azt javasolják, hogy Fülöpszállást ürítsék ki. Vitéz Bonczos Miklós árvízvédelmi kormánybiztos, a hír vétele után azonnal intézkedett a kiürítésről. Kecskemétre két szerelvényt kért, amelyeket azonnal utnak indítottak. Kért ezenkívül egy műszaki századot is, pontonokkal felszerelve. A pontonokra azért van szükség, hogy Kíssolton és Lukatelepen elejét vegyék annak, hogy esetleg kár essen emberéletben.

A Bácskában is áradást okoz az olvadás.

Zomborból jelentik: Zomborban és

környékén súlyos pusztításokat okoz a gyors olvadás és az ennek nyomán következő áradás. Különösen a vadvidékek süllyednek. Magában Zomborban eddig hatvan ház dőlt össze. A külvárosból 120 családot kellett kiköltöztetni. Vasárnap újabb három ház

Egyelőre nincs árvízveszély Bihar megyében

Nagyvárad. Saját tud. Az időjárás hirtelen enyhülése nagy aggodalmat keltett a megye több részében, azokon a vidékeken, ahol a folyók esetleges áradásától lehet tartani. Munkatársunk hétfőn délben fölkereste ebben

a kérdésben a vármegye illetékes szerveit, akik megnyugtatólag közölték, hogy a megyében sehol sem fenyeget árvízveszedelem. Különben is a veszélyesebb helyeken minden előzetes intézkedést megtettek.

Két veszedelmes lakásfosztogatóbandát leplezett le a rendőrség

Nagyváradon, Kolozsváron, Szatmáron és a környékén több mint harminc betöréses lopást követtek el

Nagyvárad. Saját tud. Több napos fázósztó nyomozás után veszedelmes lakásfosztogató betörőket tett ártalmatlanná a rendőrség. Nagyváradon és a környező városokban több mint 30 betöréses lopást követtek el. Két bandában dolgoztak. Az egyik tagjai: Terhes Gyula, P. Nagy János és Janota József, a másik: Szilágyi Morvay Sándor, Tarsoly Sándor, Bleyer Miklós és Kormányos András. A két banda tagjai néha egyetemesen is dolgoztak s így a bűnlajstrom összeállítása igen körülményes volt. Nagyváradon fogták el Terhest, Kormányost és Bleyert, míg Tarsolyt, P. Nagy Jánost és Szilágyi Morvay Sándort a kolozsvári rendőrség tette ártalmatlanná és szállította át Nagyváradra, az itteni rendőrség kérésére. Janota még szökésben van.

Az elmúlt hét csütörtökön kezdték meg a bűnösök kihallgatását a detektívek P. Nagy János teljes beismerő vallomást tett. Terhes Gyula azonban csökönyösen tagadott. Egy óvatlan pillanatban fejfel nekiugrott a kettős üvegablaknak. Össze-vissza vágta a fejét, lábánál fogva rángatták vissza a szobába. A vallomásokból nagyszabasu

betörő hálózat körvonalai pontakoztak ki. Nagyváradon, Szatmáron és Kolozsváron „dolgoztak” s a rablott holmit vagy maguk értékesítették, vagy orgazdáiknál helyezték el. Legtöbbször a Nagyváradon elvégzett munka után Szatmárra, vagy Kolozsvárra utaztak s ott adták el olcsó pénzen az összeharácsolt holmikat.

Rendőrségi kihallgatásuk után a kolozsváriakat és az előzetes letartóztatásba helyezett Terhes Gyulát visszaszállították Kolozsvárra.

Cseh ismétlőpistollyal lőtt le két testvért egy izgága ember. Técsőből jelentik: (MTI) A máramarosmegyei Frencévölgy községben Vince János és Béla testvérek együtt idelógáltak a kocsmában. Kornota Mihály frencévölgyi lakos szintén belépett a kocsmába. Rövidesen szóváltás keletkezett Kornota és Vince testvérek között. Kornota előrántotta cseh katonai ismétlőpistolyát, amelyet engedély nélkül hordott magánál és pár pillanat alatt mind a két Vincét leferitette. A két testvért súlyos haslövésű, halálközeli állapotba szállították be a técsői kórházba.

Nagy drágaság a piacon

Különösen a baromfi ára emelkedett nagy mértékben

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon jó felhozatal és élénk forgalom mellett tartottak voltak az árak. Az idő kiderülése nagyban fokozta a piac forgalmát. Különösen nagy volt a kiemelt fehérkáposztából és déligyümölcsökből. A hétfői piacon jelent meg az első tavaszi újdonság a galambbegy. A legnagyobb felhozatal és legnagyobb forgalom a halpiacon volt. A baromfipiacon tovább tart az emelkedés s nem csökkentek az árak a tejpiacon sem. Anyaországi olcsó burgonya most már korlátlan mennyiségben áll a vásárló közönség rendelkezésére.

Részletes beszámoló a következő: Zöldésgyümölcs. Levesbevaló zöldésg kg 10-15, Ella rózsá burgonya kg 13 fillér, bihari rózsá kg 24 fillér, rőrszöggyuma kg 26-28 fillér, fokhagyma kg 72, fehérkáposzta százanként 9-16 P, fejenként 10-20 fillér, vöröskáposzta fejenként 10-15 fillér, karaláb db 6-12, rétek db 2-4, torma százanként 5-6, kg 140 P, olaszkáposzta fejenként 10-15, himbókel kg 80-100 fillér, spenót kg 130 P, galambbegy csomója 5-6 fillér, cékla kg 15 fillér, fehérbab kg 54 fillér, borsó kg 130 P, hordóskáposzta kg 20-30 fillér, málicsirt kg

36 fillér, kukorica kicsiben kg 24 fillér. Gyümölcsök. Nagy felhozatal déligyümölcsökből. Alma minőség szerint kg 8.170, narancs kg 1-130, mandarin kg 1, citrom párja 15, ládázott füge kg 2.50-3 pengő.

Tejpiacon. Közepes felhozatal, tartott árak. Tej literje 33, tejtől literje 1.10-1.33, tehéntúró kg 1.33, főzővaj kg 4, teavaj kg 5.60, juhtúró kg 2.70 pengő. Tojás. Közepes felhozatal. Tojás párja 20 fillér.

Halpiacon. Nagy felhozatal, különösen érmelléki halakból. Balatoni hal nem volt a piacon. Árak: csuka kisebb kg 1, nagyobb kg 1.33, potyka kg 1.30-2, hizlalt ponty kg 2.26, jaszponty kg 1.50 pengő.

Baromfipiacon. Jó közepes felhozatal: az árak állandóan emelkednek. Sütnivaló csirke párja 2.80-3.50, tyúk db 3-3.50, kisebb kóvér liba 15, nagyobb 18-20, teljesen kihizott 20-25 pengő. Napraforgóolaj literje 2 pengő.

Terménypiac

Gyenge forgalom. Felhozatal nem volt, csak kis tételű szemeskukoricából. Az árak a maximálisnál jóval magasabbak. Kukorica mázsája 23-25 P.

TÁVOL-KELET S AMI MÖGÖTTE VAN

JAPÁN ÉS AMERIKA VETÉLKEDÉSE

Az egész világ közvéleménye fokozott érdeklődéssel figyeli ma a távolkeleti eseményeket. S ez természetesen is, — hisz Európában és Európa környékén a háború kérdése és végső eredménye immáron eldöntöttnek tekinthető. Az európai és afrikai csaták már nem számítanak az angol-szász kapitalista bálvány ledöntésére megindult harcban. Ami ezeken a frontokon történik ma és még történelmi fog: lényegtelen átjátéka lesz csupán egy nagyszabású történelmi színdarabnak, amelyben a vezető szerepet elejétől végig a német hadseregnek az az elképzelhetetlen felszerelése jászolta és különösen: játszaná fogja, amelynél jobb felszerelése hadi-erőnek a világon még eddigéle nem volt.

Ez a haderő még csöndben várakozik köröskörül támaszpontjain és hadműveleti körzeteiben várja az indulási parancsot. Ez még eddig nem hangzott el, de rohanást közeledik az óra és a német haderő meg fog indulni. Meg fog indulni és valamennyi arcvonalon teljes erővel fog lesújtani a mennyiségileg is, minőségileg is gyengébb haderőre. Ennek a német ökölcsapásnak végső kimenetele százszázalékos biztonsággal előrelátható, éppenezért Európa és Afrika, — bármi is történjék ott napjainkban! — a világ új rendjéért folyó küzdelemben immár jelentéktelen mellécsataterékké váltak.

Forr a kazán a sárga vizek partján

Más azonban a helyzet a sárga vizek partján. Ott forr a kazán, izzik a katlan. Ismeretlen erejű, még kipróbálatlan ellenfelek állanak ott egymással szemben. Ugy az USA, mint Nippon haderője egyformán jól felszerelt haderő, egyformán megszerelt és a háborúra felkészült háttérrel rendelkezők. Ma még nem százszázalékos bizonyos, hogy a két haderő össze fog csapni; hisz mind a két birodalomban vannak józanul gondolkodó realitás-politikusok, akik tisztán látják, hogy az angol Empire, a roszakat elvi és gyakorlati alapokon felépített angol Empire fenntartása miatt nem lehet a hulló vérorránt a Csendes-óceán két partjára is átültetni; Japán képviselője az Egyesült Államok kormányánál teljes erőfeszítéssel munkálkodik, hogy a lecsapni készülő cszte-

lenségei megakadályozza, de a háborúért üvöltő, angol pénz szolgálatában álló propagandisták minden eszközt felhasználják arra, hogy Nomura tengernagy békefenntartási ígéretességét minél hatékonyabban tőr-

ják fenébe. Hogy ez mennyiben sikerül a békebonzóknak, azt a ködbe burkolt jövőendő taktika. Ezen a téren nem rünyadó az amerikai sajtó egyrésztének dühös tengelyellenes kirohanása.

Harc egy pusztuló harmadikért

Sem Japánnak, sem az USA-nak területi, vagy politikai követeléseik egymás irányában nincsenek. A mai éles helyzet két okra vezethető vissza: az amerikai kontinensen a színes fajta népek ellen állandóan magas lángokat vető ellenszenvre, — a másik ok csak mai, időleges jelentőségű ok: Anglia kérdése. Az USA-nak közismerten hatalmas anyagi kapcsolatai Angliával természetesen legkihatnak az USA politikai állásfoglalására és miután az USA-nak elsőrendű pénzügyi érdeke a Csendes-tengeri szigeteken és partokon Anglia hatalmát fenntartani, hát csörgeti a kardot és talán még a há-

borut is képes megindítani egy harmadik hatalom uralmának fenntartása végett. De kérdés: vajjon mi lesz akkor a helyzet, ha a Csendes-tengeri angol hatalom az anyaország nyugaton való megsemmisítése után önmagától szétesik? Vajjon viselni fogja-e Amerika egyedül a háborút az egyenrangú ellentételle szemben a már szétesett angol világbirodalom feltámasztása érdekében; vagy pedig: — Japánnal együtt ül le a tárgyalóasztalhoz, hogy a koncóból magának is juttasson valamit...? Kérdések ezek, amelyekre a jövőendő fog érdekes feleleteket adni.

Nyugaton lecsap az ököl...

Mert addig a helyzet tiszta és világos. Egyfelől talán már a legközelebbi napokban meg fog indulni a német haderő és kétségtelen dolog, itt is hihetetlen rövid idő alatt fogja elvégezni feladatát az „óramű” azzal, hogy itt a győzelem után a német haderő nem fog felúton megállni, mint Franciaországban, mert itt a cél: az örökké ellenléteket szűtő Anglia világhatalmának megsemmisítése. És ha ez a cél, a német haderő ezt a célt eléri. Ez kétségtelen. Akár hadba lép Amerika, akár nem. Egyfelől tehát a bizonyosra vehető megsemmisítése a szigetország minden hatal-

mának itt nyugaton, — másfelől a mesterségesen szított ellentétet a két Csendes-tengeri hatalom között, amelyeknek nincs egymással szemben realitás alapon követelni valójuk egy roszakat alapon felépített, utolsókat vonagló hajdani erős világbirodalom megsemmisítésén, vagy elbuktatásán kívül. Az USA flotta kifutott Honoluluból, de mielőtt bárhova is befutna, itt nyugaton az ököl már lecsapott és nyomában csend lesz... Csend lesz, — és ez a csend fogja elnyelni azt a vihart is, amely a Sárga Tengert készsül elborítaná... (A. L.)

„Mindent meg kell tenni a keresztény kereskedelem fejlesztésére”

Laky Dezső közellátási miniszter beszédét mondott az új magyar kereskedelem támogatásáról

Nagykanizsáról jelenti a MTI: Laky Dezső közellátási miniszter, a Magyar Elet Pártjának nagyválasztmányi ülésén vasárnap délután beszédét mondott, amelyben emlékeztetett arra, hogy ha a történelmet tanulmányozzuk, megállapíthatjuk, hogy a XII-ik században Magyarország nyugati városában még élénk kereskedelmi élet és arucserforgalom virágzott, amely mindenütt magyar kezekben volt.

Meg kell állapítani, hogy az a kereskedelem, amely Magyarországon a múlt század negyvenes éveitől kezdve kifejlődött, szokásaiban, fejlődésében és összetételében egészen más volt,

mint a korábbi magyar kereskedelem. A kereskedelmet meg kell tanulnunk. Erre különösen alkalmas a mai idő, amikor a gyermekek már a hulladékgyűjtésnél elkezdhetik a tanulást. A kormány mindent megtesz ezzel kapcsolatban.

Elég a kereskedők kijelölését és az önállósítási alapot megemlítenünk. Ez azonban egymagában még nem elég és ezzel még nem érhetünk el célt, ezért kell a társadalmi és mindent megtenni az új magyar kereskedelem előrehaladása érdekében.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

Basilides Mária dalestje

Városunknak zeneszerző közönsége körében a legnagyobb érdeklődés mutatkozik a daltoimácsolás legnagyobb élő művészenek keddi esti hangversenye iránt. „Mélységes átélés — írja legutóbbi hangversenyéről a Nemzeti Ujság — nemes pátoasz, a dal szépségeinek maradéktalan tolmácsolása fémjelzik magával ragadó előadását. „A dal legbensőbb lényegét adja át nekünk megrázó élményként, a kifejezésnek utólérhetetlenül sokrétű gazdagságával” — írta az Uj Nemzedék. Az esti pénztárnál előrelátható tolongás elkerülése végett célszerű a jegyeket előre megváltani.

Hóman Bálint elutazott Szófiába

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: Hóman Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszter vasárnap este a menetrendszerű gyorsvonattal Szófiába utazott, hogy aláírja a magyar-bolgár kulturális egyezményt.

„Hites könyvvizsgálóként eljárhatnak azok is, akik vizsgamellőzésével oklevelet nyertek”

Az igazságügyminiszter hivatali elődje 1931. november 30. napján kelt 45.000—1931. I. M. magas rendeletének 19. paragrafusának 4. pontja értelmében a képesítő vizsga letétele nélkül is hites könyvvizsgálóként eljárhatnak azok, akik a közgazdasági élet, vagy a szaktudomány terén kifejtett hosszabb elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt kiváló, szakbavágó működésük alapján felügyelőségüknek meghallgatása alapján a vizsgálóbizottság a vizsga alóli felmentésre ajánl és a kereskedelemügyi miniszter egy éven belül felment.

Értesülésünk szerint fenti rendelet alapján nemes Szepesvári Kálmán, volt aradi bankigazgató, budapesti lakos a felvidék visszacsatolása után azonnal beadvánnyal fordult a m. kir. igazságügyminiszteriumhoz, hogy ezen rendelet terjesztéséki a felvidék felszabadult területeken lakó szakemberekre, ami el is rendeltetett.

Biztos tudomásunk szerint nevezett Erdély visszacsatolásával kapcsolatosan 1940. szeptember 10-én T/483—613. sz. al. ugyancsak beadvánnyal fordult az illetékes miniszteriumhoz, hogy fenti rendelet terjesztéséki az Erdély felszabadult területeken lakó szakemberekre, de erre nézve még intézkedés nem történt.

Felhívjuk az illetékes szakembereket, hogy amennyiben a rendeletben előírt feltételekkel rendelkeznek, úgy nyújtsák be kérvényeiket dr. Kunz Elekhez, Budapest, mint a hites könyvvizsgálók vizsgabizottság elnökéhez.

22 február **Nagy bál**

Epió, vas, fém, és faiparosok bálja
a ref. kultúrpalotában

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely repülőgéppel.
A Magyar Légiforgalmi r. t.
Járatai télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

HÁZASSÁG. Orosz Irénke és dr. Varga László, Nagyvárad hat. város tanácsnoka a váradoi Szent László római katolikus plébániatemplomban házasságot kötöttek. (Nagyvárad, Barthou-utca 18.)

XIII. ALFONZ VOLT SPANYOL KIRÁLY NAGYBETEG. Rómából jelentik (Stefana): Este hét órakor XIII. Alfonz állapotáról a következő jelentést adták ki: A beteg állapota az utolsó 2 óra alatt nem rosszabbodott. A beteg a napot elég nyugodtan töltötte.

Jaross Andor Nagyváradon. Szombaton éjjel Nagyváradra érkezett Jaross Andor volt felvidéki miniszter, országgyűlési képviselő, a Megújulás Pártjának helyettes vezetője és Ney Károly, a párt országos ügyvivője. A két politikus vasárnap délután népes értekezlet keretében megbeszélést folytattak a pártszervezet nagyváradai tagjaival.

Sorsjegyeladókát
(nőket is) magas jutalékkal felvesz
Erdély egész területére az
„URANUS” sorsjegyáruda
Nagyvárad, Kossuth Lajos u. 2.

NAGY ISTVÁN VENDEGSZERPLÉSE A BUDAPESTI NEMZETI SZÍNHÁZBAN. Budapestről jelentik: Nagy István, a kolozsvári Nemzeti Színház hívdó művésze szombaton fellép a budapesti Nemzeti Színházban, hozzá az „Elnémult harangok” egyik főszerepének eljátszására hívták meg. Az Erdélyszerte népszerű Nagy István vendégszerplését a budapesti közönség nagy érdeklődéssel várja.

Temetések. Tokay Lőrincné szül. Kósa Julianna 37 éves korában meghalt Váradszöllős községben. Temetése február 17-én volt az ottani temetőben. — Özv. Csigai Istvánné szül. Hoffmann Ilona MÁV nyugdíjas hivatalnoknő 67 éves korában meghalt. Temetése február 18-án délután 4 órakor lesz az olasz temetőben levő Hailer kápolnából. (Caritas)

LEFOGLALJÁK A GABONAKÉSZLETET TÖRÖKORSZÁGBAN. Istanbulból jelentik (NTI): A török kormány elrendelte minden gabonakészlet lefoglalását. Csak az őstermelők szükséges készleteit hagyják meg.

A m. kir. Kereskedelmi Hivatal közleményei. Közöljük az érdekeit exportőrökkel, hogy az alant felsorolt cikkek kivitele keddtől, folyó hó 18-tól kezdődően újra engedélyeztetett és a Némethirodalomba irányuló kivitelénél a feltüntetett átvételi árak nyertek paritás franco. Hegyeshalom megállapítást: sárgarépa Rm 11, zeller Rm 22, petrezselyem Rm 16. Fenti cikkek eladását, illetve szállítását csak azok az exportőrök eszközölhetik, akik a rendelést a Hivatal III-1 csoportjánál hiteletkérdőíven igazolják és akiknek a szállításához szükséges devizatannusítványt az engedélyezett keretben belül ugyanott láttatnazzák. M. kir. Kereskedelmi Hivatal nagyváradai kirendelt. sége.

GÁSPÁR JENŐ RÁDIÓELŐADÁSA AZ ERDÉLYI UJSÁG-IRÁSRÓL. Budapestről jelentik: Tétlőn délután 6 órakor Gáspár Jenő, az Országos Magyar Sajtókamara igazgató-főtájkára „Az erdélyi újság-író” címen előadást tart a rádióban. Az érdekes rádióelőadást Erdélyszerte nagy érdeklődés előzi meg.

Hazaszállították Franciaországból a spanyolországi menekülteket. Barcelonából jelentik (NTI) Ma érkezett ide vissza négyszáz gyermek és anya. Ezeket a polgárháboru alatt a spanyol hatóságok költöztették át Franciaországba.

PUSZTÍTÓ VIHAR VONULT EL SPANYOLORSZÁG FELETT. Londonból jelentik a Reuter: Vasárnap hatalmas vihar vonult el Spanyolország felett, amelynek — hivatalos jelentés szerint — az angol Glide nevű kereskedelmi repülőgép is áldozatul esett. Az angol repülőgép a Tajo folyóba zuhant és elpusztult. A repülőgépet a brit légiforgalmi társaság tartotta üzemben a nyugat-afrikai légi szolgálat keretei között. — Mint a svájci rádió jelenté Bilbao és San Sebastian között közlekedő villamosvonat három kocsját a patakba sodorta a vihar. Huszonketten életüket veszítették, sokan megsebesültek. A vonat üzemzavar miatt tartózkodott a hidon.

TAVASZ DALMÁCIÁBAN. Belgrádból jelentik (NST): Két nap óta egész Jugoszláviában tavaszias meleg van. Különösen Dalmáciában emelkedett erősen a hőmérséklet. A dalmát vidékeken már virágozik a mandulafa és az orgona. Spilben megkezdődött a fűrdődény.

Rókat lött — fejével fizetett érte. Viskiről jelentik (MTI) Szabó Pál viski tekintélyes gazda rókaadászatra ment ki. A vadászaton sikerült egy rókat elejtenie, azonban amikor a leölt állatot fel akarta emelni, fegyvere megakadt egy ágban, csúszt és a golyó fejét széttrancsoltta.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK MAI HUZÁSÁN 40.000 pengőt nyert 39634, huszezer pengőt nyert 3345, négyezer pengőt nyert 47742, háromezer pengőt nyert 50899, kétezer pengőt nyert 76768, 18149, 58186, 87468, ezer pengőt nyert 33536, 53695, 67648, 77514, 19283, 25620, 40576, 49257, 51361. (Felelősség nélkül).

NÉHÁNY NAPRA BESZÜNTETEK A MALERT ERDÉLYI JÁRATAIT. Kolozsvárról jelentik: A MALERT egyelőre beszünteti légi járatait, mivel az erdélyi repülőterek talaja annyira felengedett, hogy amíg újból meg nem szilárdult, teljesen lehetetlen a leszállás. Pénteken például a szamosfalvi repülőteret 30 centiméterre szántotta fel a MALERT 11 tonnás gépe. Egyelőre 10-12 napi szüneteltetésről van szó, de ha közben fagyhullám jön s meggyasztja a felengedett talajt, újból azonnal indítanak gépet.

FELGYÓGYULT AZ EGYIPTOMI KIRÁLY. Kairóból jelentik a Reuter: Faruk király felépült könnyebb természetű sárgaságából.

Hátulról szurta le a sofőrt gyilkos utasa. Kassáról jelentik (MTI) Az Enyicke-Hernádcsány közötti uton meggyilkolva találták meg Kocsis Mihály 29 éves kassai bérzépkecsizőt. Valószínű, hogy utasa hátulról nyakszirtan szurta. Kocsis Mihály egy darabig még üldözte támadóját, de a vérvesztéstől összeesett és később meghalt. A rendőrség pontos személyleírást adott a gyilkos utasról.

A Kereskedelmi Csarnok közleménye: A textil és rokon szakmákhoz tartozó (posztó, rőfösáru, rövidáru, divatáru, konfekciót, stb.) kereskedőket kérjük, hogy ma, folyó hó 18-án, kedden este fél 7 órakor a Kereskedelmi Csarnok üléstermében tartandó fontos szakmai gyűlésen feltétlenül teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestülete
2690—1941. sz.

FELHÍVÁS

Felhívjuk a vas- és fémpari szakosztályhoz tartozó lakatos, bádogos és szerelőmestereket, hogy az 1941. évi március havi zárólt anyag szükségletüket legkésőbb február hó 19-ig a szakosztályi irodába a saját érdekében igényüket jelentsék be.

Figyelmeztetünk mindenkit, aki a jelentkezést elmulasztja a március hónapra szükséges anyag mennyiséget semmi körülmények között nem kaphatja meg.

Nagyvárad, 1941. február hó 17.
Dr. Kiss Endre,
jegyző.

Enyhítették a bukaresti ostromállapotrendelkezéseket

Ejjel 12 óráig lehet az utcán közlekedni. Átalakították a vallás- és népnevelésügyi miniszteriumot. Külön szervezet létesítenek a hivatalos szervekből kizárt zsidó orvosok és ügyvédek számára

Bukarestből jelentik (NTI) Rendelettel az eddigi népnevelés-, vallás- és művészetügyi miniszteriumot, közoktatás, nevelés, vallás és művészetügyi miniszteriummá alakították át. Egyik államtitkárrá illet nevezték ki. A miniszteriumban három államtitkarságot létesítettek, külön a közoktatás és nevelés, vallás és művészeti ügyek számára.

A belügyminiszterium vasárnap közzétette az utolsó napi helyzetjelentést. A jövőben csak az összejöttközések kivizsgálásáról adnak ki közleményt. A vasárnapi helyzetjelentés szerint péntek estig Bukarestben 3545, vidéken 4377 embert tartóztattak le.

Bukarest katonai parancsnoka most kiadott rendeletével enyhített a januári zavargások után kibírdetett ostromállapotra vonatkozó rendelkezéseken. A nyilvános helyiségek, mozik és színházak záróját 11 órában állapította meg. A gyalogosok és a járművek Bukarest utcáin éjjel 12 óráig közlekedhetnek az eddigi 10 óra helyett.

A napilapok hivatalos kimutatást közölnek a zsidó tisztviselőknek a hivatalokból és hadseregből való eltávolításáról. Szabad foglalkozásokban dolgozó zsidókat, ügyvédeket orvosokat, a hivatalos szervekből kizárják. Számukra külön szervezet létesítenek.

Feljegyzések

Laky Dezső miniszter tegnap Nagykanizsán beszédet mondott a magyar kereskedelem múltjáról, jelenéről és az összehasonlításból értékelte tanulságokat szűrt le a jövő feladataira vonatkozólag. A multra vonatkozó megállapításai — hogy Magyarország nyugati városaiban a közepkorban élénk kereskedelem folyt és ez a kereskedelem mindenütt magyar kezekben volt — teljesen elentmondanak annak a sokszor céltalosan terjesztett balhiedelemnek, hogy a magyar nem alkalmas kereskedelemre és nem tudja felvenni a versenyt — mondják a zsidó kereskedői szellemmel.

Az a kereskedelem — folytatta a miniszter — amely Magyarországon a múlt század negyvenes éveitől kezdve kifejlődött, szokásaiban fejlődésében és összetételében egészen más volt, mint a korábbi magyar kereskedelem. Ezzel a kereskedői szellemmel nem tudjuk felvenni a versenyt. Az igaz, de itt nem a kereskedői rátermettségben, a szakértelemben van a hiba, hanem a kétféle üzlet morálban. Nem kell külön ecsetelnünk és ismertetnünk a két morál közötti különbséget. Laky Dezső miniszter is csak annyit mondott rá beszédében, hogy ismerjük ezt a nálunk elhatalmasodott idegen szellemű, idegen érdekű kereskedelmet.

Meg kell tanulnunk újból a kereskedelmet, mert elszoktunk tőle, mert kiszorítottak bennünket minden helyről. Meg kell tanulnunk a kereskedelmet, de nem a zsidóság szellemében. Kevesebb haszonnal is meg kell elégednie a jövő keresztény magyar kereskedői társadalomnak és szervesen együtt kell élnie a nemzettel.

A kormány egyik főtitkviselője mutatott rá ezekre a kérdésekre és feladatokra. Senki sem foghat rá gyűlölködést, szeretetlenséget. Még akkor sem, ha kemény igazságokat tartalmaz mondanivalója. Mert az igazság mindennél előbbre való. Főképpen pedig: meg kell mondanunk még akkor is, ha sokan a szeretet rosszul értelmezett parancsával hadakoznak ellene. (-)

Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak csoportja a Nemzeti Munkaközpont keretén belül az idősebb kérdésekben készséggel áll tagjai rendelkezésére a hivatalos órák alatt a Nemzeti Munkaközpont Török Ignác utcai otthona helyiségében, ahol megfelelő ajánlásokkal ellátott belépési nyilatkozattal beiratkozni is lehet, minden szerda este 7 órától. Fenti szervezet ugyancsak itt adja tagjai tudomására, hogy átiratban fordult a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Kereskedelmi Csarnok vezetőségéhez, hogy a szervezeti működésével kapcsolatos összeköttetést megszeresse.

Helyreigazítás. Lapunk részletesen beszámolt a magyar csendőrség 60 éves fennállásának ünnepélyes évfordulójáról. A nagyváradai ünnepségen megjelent előkelőségek névsorából sajnálatos nyomdahiiba folytán kimaradt dr. Nagy Dezső pénzügyi főtanácsos, pénzügyigazgató neve, mint a nagyváradai m. kir. pénzügyigazgatóság képviselője, valamint dr. Erdélyi Géza pénzügyigazgató, aki a m. kir. postahivatal képviselőjében volt jelen az ünnepségen. A sajnálatos hibát most utólagosan igazítjuk helyre.

Telf.: 18.01. Belvárosi Mozdó Rákóczi-ut 3.
Fedák Sári ragyogó magyar filmje

Érik a buzakalász

Valt Disney színes pótkép Legújabb hirdető

Telf.: 13.51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1.
Kertész Mihály színes filmsodája

Szerelmem és vérpád

(Essex grófia)
Főszereplők: Bette Davis, Errol Flynn
Olivia de Havilland

APOLLO Filmszínházban. Csak ma és holnap
Tolnay Klári és Jávor
Pál ragyogó zenés vígjátéka

Egy csók és más semmi

Jön: Minden idők legnagyobb magyar világláger: Dankó Pista.

Biztosítják Szlovákia számára a magyarországi tenyészállatok bevitelét

Április első felében kezdik meg a szlovákok a magyarországi vásárlásokat

Pozsonyból jelenti a Bud Tud.: A pozsonyi lapok szerint a most folyó szlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások célja elsősorban a kölcsönös kivitel mennyiségének megállapítása. A keretek kitöltéséről majd illetékes gazdasági körök gondoskodnak az adott lehetőségek között. A szlovák mezőgazdasági tanács pld. már most biztosítja Szlovákia számára a magyarországi tenyészállatok bevitelét.

A napokban érkezett vissza Magyarországról a szlovák mezőgazdasági tanács megbízottja, aki száz darab simmenthali tenyészbika szállításáról tárgyalt. Szlovákia ezenkívül 2000 darab merinói tenyészjuhót, valamint arab és nonius tenyészmeneket akar szerezni Magyarországon.

A szlovák megbízottak április első felében kezdik meg a tenyészállatvásárlásokat Magyarországon.

Ötszáz új magyar pilóta kiképzéséről ír a Magyar Szárnyak repülésiügyi folyóirat új száma. A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap hivatalos híreiről, Bisits Tibor őrnagy légikörnökjéről, és Udvarny Jenő százados repülőhíreiről érdemel figyelmet. A lap közli még Nagyiványi Zoltán elbeszélését, Magyar Sándor oceanrepülő miskolci beszédét, Raczkó Lajos, Székely Mihály és Sebesi László cikkeiket. A szokásos rovatok mellett igen sok eredeti fénykép is tarkítja az új számot. Jánosy István szerkesztésében megjelent Magyar Szárnyak mindenütt kapható. Ára 50 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (VIII. Úllői ut 12.) ingyen küld.

Szervezkednek a háztulajdonosok. A nagyváradi háztulajdonosok vasárnap tartották alakuló közgyűlésüket a Háztulajdonosok Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesülete keretében. A Katolikus Legényegylet zsúfolt nagyteremben Erdély országos elnök ismertette az egyesület célkitűzéseit, melyek nemzeti alapon, teljesen politikamentesen, kizárólag a háztulajdonosok gazdasági helyzetével foglalkozik. Ez a mozgalom — úgy mond — nem irányul sem a háztulajdonosok, sem a lakók, sem a hatóság ellen, hanem a háztulajdonosok jogos igényeit törvényes úton kívánják kiharcolni. Dr. Szabó Lajos református egyházkerületi főjegyző és dr. Tempfli István, a Katolikus Legényegylet igazgatója igen hatásos felszólalás keretében megígérték a helyi csoport legmesszebbmenő támogatását. Diszelnököknek dr. Szabó Lajost, dr. Tempfli Istvánt és Daróczy Kiss Lajost, az Erdélyi Párt titkárát választották. Elnök Fenyesy Imre. A közgyűlés, amely hódoló táviratot küldött a Horthy Miklós kormányzónak, a Szózat elnéklése után ért véget. Este a Széchenyi étteremben ismerkedő társaságban ismét találkoztak a szervezkedő háztulajdonosok.

SZÍNHÁZ

Lelkesen ünnepelte Dayka Margitot a nagyváradi közönség

Három estére mintha visszatért volna a haldokló váradi színházba a friss, életerős vérkeringés. Amint nem tudott elérni eddig a színházat igazgató Csúrka Péter és az őt követő helyetteszők felvonulását sem, akik csak egy zsúfolt premier-házat vonzottak, azt Dayka Margit vendégszereplésére egycsapásra elérte. Felolvadt a Duna Jégtorlaszait is megsegényítő váradi közönség és szombaton este, vasárnap délután és este olyan zsúfolt nézőtereket láthatunk, amikre negyvenestendő színházunk gazdag történetében is kevés példa akad. A páholyokban nyolcan-tizen is szorongtak és az állóhelyeken sem maradt talpalatnyi hely üresen. És ezt a fokozott érdeklődést Dayka Margit, a vendégszereplő művésznő mellán meg is érdemelte.

Erdélyi Miklós ismert, népszerű „Csavargó lány” című operettjében lépett a váradi közönség elé Dayka Margit, akinek tiszteletére a rivaldát zöld lombokkal díszítette fel az igazgatóság. Amikor a színpadra lépett, felzúgott a taps és a szánni nem aka-

ró lelkesedés végigkíserte az előadást: és ha új kosztümben jött a színpadra, a taps újra felzúgott annak bizonyítékaként, milyen rajongó szeretettel veszi körül Várad közönsége a legnépszerűbb pesti színésznőt.

Dayka Margit forró szívét belevitte az előadásba is. Pajzán volt, jókedvű, édes kis gamin, de elérzékenyülései is őszinték, pillanatra sem engedte az együletes kiközkenni kerékvágásból s a váradi színeszékbe is álsugárzó tehetsége, tudása, úgyhogy az egész előadás a legjobbak egyike volt. Pompás tolettjei, belépői külön élményt jelentettek a hölgyközönség számára. Cigányzenés mulatójelenetét számtalanszor meg kellett ismételnie.

A váradiak közül különösen Komlós Juci, Horváth Mici, Nagy Feri és Fónay Márta emelkedtek ki. A rendezés igen jó és a színpadi beállítás szép volt.

A lelkes közönség szombaton este előadás végén még ülve maradt és izzenkészen tapsolták ki Daykát, aki könnyekig meghatva fogadta az ovációt.

A színházi iroda közleményei:

— **A Kisiklás, kedden este filléres helyárrakkal.** Csúrka Péternek, a kiváló irónak a nagy siker mellett bemutatott Kisiklás című színműve lesz kedden este a színház műsorán, előző filléres helyárra előadásban, Majláth Máriával és Sármasz Miklóssal a főszerepben. A helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig. Jegyek a színház elővételi pénztáránál.

— **A Fekete lovas, Herczeg Ferenc bemutatja a színházban.** Herczeg Ferenc történelmi, hazafias színművét, a Fekete lovas mutatja be szerdán és csütörtökön a színház prózai együttese Sármasz Miklós rendezésében. A Fekete lovas ma a magyarországi színpadok legnagyobb sikere, a budapesti Nemzeti Színházban több mint 100 előadást ért meg. A színház prózai együttese, az egész férfi személyzettel lázasan készül a bemutatásra és éjt nappallá téve, állandóan próbálnak, hogy megfelelő kérethet, kitűnő együttessel, kitűnő előadásban kerüljön színre a nagyszerű és nagyhatású színpadi mű. — **A Fekete lovas Herczeg Ferenc egyik legkötönyebb alkotása és az eddigi előjelekből ítélve, a siker itt sem fog elmaradni, mert az érdeklődés már eddig is óriási.** A Fekete lovas főszerepeit Majláth Mária, Horváth Mici, Fülöp Viola, Sármasz Miklós, Molnár Iván, Berengh Béla, Felhő Ervin, Tanay Emil, Nagy Ferenc, Bihari Zoltán, stb. játsszák, mely szerdán és csütörtökön este lesz a színház műsorán rendes helyárrakkal.

— **Selmeci bál — pénteken este filléres helyárrakkal.** Marschalkó József és dr. Liszt Nándor nagyszerű dalja-

téka a Selmeci bál, amely eddig minden előadásban nagy sikerrel, zsúfolt nézőtér mellett került színre, első filléres helyárra előadásban, pénteken este háromnegyed 8 órakor és szombaton délután 4 órakor lesz a színház műsorán a bemutatott előadás paradés szereposztásában, filléres helyárrakkal. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig.

Jegyek a fenti előadásra kaphatók a színház pénztáránál.

Heti műsor:

Hétfő este háromnegyed 8 órakor Dayka Margit feléptével: **A csavargó lány,** Erdélyi operett. Közkívánatra. Rendes helyárrakkal. Semminemű kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Kedd este háromnegyed 8 órakor filléres helyárrakkal: **Kisiklás,** Csúrka Péter színműve, a bemutatott paradés szereposztásában.

Szerda este háromnegyed 8 órakor Herczeg Ferenc bemutatja: **A fekete lovas,** Történelmi színmű. A színház együttesének irodalmi eseménye. Rendes helyárrakkal. A. bérletben.

Csütörtök este háromnegyed 8 órakor: **A fekete lovas.** (Másodszor).

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

— **Jegyek a heti előadásokra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.**

Áprilisban Kolozsváron lesz az idei Ráth Mátyás újságírókongresszus

A Sajtókamara hivatalos újságíróinak győri csoportja indítványára rendezesítették az évenkénti újságírókongresszust. Az első ilyen egyezbáru nagygyűlés tavaly volt Győrött, amikor is az ország minden részéből Győrbe sereglettek a legnevesebb újságírók, a keresztény magyar sajtó harcosai.

Ezen a kongresszuson határozták el, hogy az 1941-es nagygyűlés Kassán lesz. Közben azonban az történt, hogy az erdélyi újságírók mozgalmat indítottak és kérték, hogy Kassa engedje át az idej kongresszus rendezését Kolozsvárnak. Az erdélyiek kívánsága teljesült és befejezett tényé vált, hogy az idej, második kongresszust Erdély gyönyörű fővárosában, Kolozsváron rendezik meg. Az országban igen nagy az érdeklődés a kolozsvári sajtókongresszus iránt.

A legtöbb napilap valamennyi munkatársa elutazik Kolozsvárra, a husvéti ünnepekre, április 13-ára és 14-ére, ugyanis mindig az első magyar újságírónak, Ráth Mátyásnak születésnapján, április 13-án tartják a kongresszust, amelynek részletes programjára még visszatérünk.

Őszinte muzikéitikák

Jó film, tiszta hang az Apolló-mozgóképszínházban

Az a sok ötlet, tehetség, amely a magyar filmeket jellemzi, egyre tökéletesebben érvényesül az újabb filmprodukciókban. A könnyebb fajsúlyú szórakoztató filmek közül az „Egy csók és más semmi...” című zenés vígjátékot vetítette legutóbb az „Apolló” filmszínház. A pergőképfordulatos, élénk, szellemes, a rendezés kitűnő, a színészek játéka tehetséges és minden jelenetben jellemző arra az új és pompás magyar vígjátékstílusra, amely filmjárszánkban alakult ki. A felvételek is kifogástalanok s ami valóban kellemesen lepett meg bennünket, az az ének és beszéd tisztán csengő s a legfinomabb árnyalásokat is tökéletesen visszaadó hangzása. Az ének és beszéd zavaró rekedtes góphangja teljesen megszűnt s a hangok az emberi beszéd természetességében érvényesülnek. Nem a hangfelvétellel történt különösebb változás, vagy módosítás, hanem az Apolló filmszínház szerelt fel új hangerősítő, hangtisztító gépet s ennek köszönhető, hogy a pergőképnemcsak játékban, de hangban is tökéletesen illuziótkelető és maradék nélkül visszaadja a suttogó hangot s a legkisebb zörejekeket is.

Örvendünk, hogy a jobbnál-jobb magyar filmeket minden zavaró mellék-körülmény nélkül láthatjuk és hallhatjuk ezental az Apolló filmszínházban.

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: **Érik a buzakalász.**
Korona: **Szerelmem és vérpád.**
Apolló: **Egy csók és más semmi.**

RÁDIÓ

KEDD, FEBRUÁR 18.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. — Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 „Erdély aranykorának vendég-látása.” Irta Székelyné Solymos Bea. Felolvasás.
10.45 „Divattudósítás.” Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
12.10 Magyar Margit Mária hegedül. zongorakísérettel.
12.40 Hírek.
12.55 Pócsa Ella énekel. zongorakísérettel.
13.20 Időjelzés, időjárás. és vízállás-jelentés.
13.30 Illiczky László szalonzene-kara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszer-áruk.
15.20 József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
Közben
15.40 „Mit főzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
16.10 Gyermekeklután. „Mackó apó a rádióban.” Pongrácz István vidám hangjátéka Komcz Ferenc zenéjével. Almár Géza verseivel.
16.45 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Toki Horváth Gyul; cigányzenekara.
18.00 „A Nádor-huszárok hazatérése 1848-ban.” Rédvay István százados előadása.
18.30 „Téli dalok.” Veress Endre énekel. zongorakísérettel.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Bobula Lajos tangóharmonika-száma.
19.35 „Krasznahorka büszke vára.” Történelmi legenda három részben. Irta Vándor Kálmán.
21.00 „Mindnyájunk gondjai.” Laky Dezső dr. m. kir. közellátási miniszter előadása.
21.15 Szabó Pál gordonkázik. zongorakísérettel.
21.40 Hírek, időjárás-jelentés.
22.00 Közvetítés a Dénes-étteremből. Sára Elemér cigányzenekara muzsikál. Vargha Imre énekel.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
Utána kb.
23.25 Hanglemezek. Operatárszletek
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 17.30 Ruszin hallgatóinknak. Dankulincz Jenő ruszin népdalokat énekel. zongorakísérettel.
18.00 Táncclemezek.
18.30 A Földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője.
19.00 Budakeszi Kat. Kultúregyesület Enekkara. Vezényel ifj. Novák Károly.
19.30 Francia nyelvtanítás. Garzó Miklós dr. előadása.
20.00 Hírek.
20.10 A Rádió Szalonzene-kara.
21.10 „A kufsteini fogócska.” (Szentjóni Szabó László.) Irta Baróti Dezső dr. Felolvasás.
21.35 Időjárás-jelentés.

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés
Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

A Minerva Biztosító Részvénytársaság biztosításainak átadása

Biztosított feleink szíves tudomására hozzuk, hogy biztosítási kötelezettségeinket a budapesti Gazdák Biztosító Szövetkezetére ruháztuk át, mely intézet a legnagyobb készséggel és előzékenységgel állott ügyfeleink rendelkezésére. Ezúton hívjuk fel minden érdekelt figyelmét, hogy az érvényben levő törvényes rendelkezés értelmében összes biztosításaink kizárólag a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél maradhatnak érvényben s azokat semmilyen más biztosító intézet nem veheti át.

A Gazdák Biztosító Szövetkezet átvette szervezetünket s így a jövőben ez a szervezet részükre fejt ki tevékenységet. Az esedékes díjakat a jövőben már a Gazdák Biztosító Szövetkezetéhez kell befizetni s minden szükséges felvilágosítás tekintetében az ő irodái állanak a t. ügyfelek rendelkezésére.

A Gazdák Erdélyrészi Fiókgazgatóságának címe átmenetileg: Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 46., később Horthy Miklós-út 6. szám; II. em., a nagyvárad vezérképviselő címe: Szilágyi Dezső-utca 5 szám

„MINERVA”
Biztosító Részvénytársaság.
Sándor s. k. László s. k.

SPORT

Döntetlenül végződött a Dimávg-Tőrekvés birkozóverseny

A Református Kulturház gyönyörű termét csaknem zsufolásig töltötte meg a közönség. A diósgyőriek bemutatkozása megnyerte a közönség szimpátiáját úri viselkedésükkel és kiváló tudásukkal. Máskor is szívesen látjuk őket.

A Tőrekvés birkozója is bizonyították tudásukat és felkészültségüket csaknem megszerezték a csapat győzelmét. A versenyen kiváló kiráskodásokat és kitűnő rendezést láttunk, reméljük a Tőrekvés sűrűn fog hasonló versenyeket rendezni.

A versenyen Széll Ferenc üdvözölte a diósgyőrieket meleg szavakkal. A diósgyőriek nevében Juhász József örömet fejezte ki afelől, hogy ők lehetnek az elsők, akik az anyaországból idejtek és ennek emlékére egy gyönyörű rézből cizellált művészi turulmadár szobrot nyújtott át a Tőrekvésnek.

Széll Ferenc megköszönte a figyelmességét a Dimávgvagnak.

A versenyen a következő eredmények voltak: Ifjúsági 52 kg Dunai (D) Perei (T) győz Perei, Légsúly: Hegyi (D)—Nilgész (T) győz Hegyi, Lég-súly: Mészáros (D)—Tózsér (T) győz 1 perc alatt tussal Tózsér. Tózsér óriási formában veri ellenfelét. Pehelysúly: Fügecki (D)—Kristó (T) győz Fügecki. Pehelysúly: Kovács (D)—Kenéz (T) győz gyönyörű akcióval tussal Kenéz. Váltósúly: Mészáros (D)—Pántus (T), győz Pántus tussal. Nagy küzdelem. Középsúly: Bagossi (D)—Mellán (T), győz tussal Bagossi. A verseny végeredménye 8:8. Kisnehéz és nagyon nehéz súlyú birkozások nem voltak. Versenyen kívül az ifjúsági László Tőrekvés győz Dunai ellen és Tózsér nagy szerű küzdelemben a 12. percben két vállra fekteti Hegyi Dimávgot.

A diósgyőriekkel több vezetőségi tag jött le, akiknek nevében Somogyi Lajos MÁVAG tiszt elismerését fejezi ki úgy a verseny kitűnő rendezéséért.

A meleg fogadtatásért. A verseny után közös vacsora volt, amelyen a Tőrekvés hét szép érmmel ajándékozta meg a Dimávg birkozóit.

A WMFC nyerte az Erdélyi Kupát

Budapestről jelentik: Tegnap játszották le Csepelen a Weisz Manfréd-pályán az „Erdélyi Kupa” döntőjét. A WMFC csapata a Ferencváros csapatával állott szemben.

A Ferencváros a biztos győzelem tudatával indult, azonban a WMFC nagy meglepetést keltő játékával meghiusította ezt a győzelmet, sőt meg is nyerte ezt a mérkőzést. Az első félidő eredménye 0:0.

A második félidőben még jobban kidomborodott a WMFC fölénye. A 26. percben Pintér rugja a győzelmet jelentő gólt. Ezzel a megérdemelt győzelemmel a WMFC megnyerte az „Erdélyi Kupát.”

Nagyvárad thj. város polgármestere.
Ad 5386/1941. sz.

H RDETMÉNY

Az 1940:XXX t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 8558/940. M. E. sz. rendelete alapján folyamathoz tett népszámlálási munkálatokkal kapcsolatban felhívom az összes érdekeltet, akik az összeírásból valamely ok miatt kimaradtak, hogy f. hó 18-án délelőtt 9—13 és délután 5—7-ig, a hivatalos órák alatt, a népszámlálási hivatalban (Városháza, I. em., 16. sz.) jelenjenek meg a törvényes jogi következmények terhe alatt.

Nagyvárad, 1941. évi február hó 14-én.

Dr Gyapay
h. polgármester.

MATEOSZ

tagok tuarvállaló irodája
Szt. László-tér 5. Telf. 12-01

Vállal legujabb típusu teherautókkal fuvarozást helyben és az ország bármely részébe.

Szállítás miatt kívánságra ajánlatot ad, vagy személyesen felkeresi Ont

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Adás-vétel

A fő utca közelében eladó bérház, 4 szobás, 2 szobás, egy szobás, komfortos lakásokkal, nagy urvar, baromfi-tenyésztéshez, vagy ehhez hasonlóan alkalmas. — Ugyanott kisebb 2 szobás magánház 140000 leírt eladó. Erdeklődni Tatáiné. Szigligeti utca 12. 807

Aranyat, ezüstöt, ékszert magas áron veszek. Haslinger ékszerész. Rákóczi ut 8. 545

Fajalmák: Jonathán, Batul, Sívári, Pármen, Kanadai, stb. — Ugyanott burgonya és hagyma szükségletét mindeni a legolcsóbb napi áron beszerezheti. Tóth Kálmán, Nagypiac tér. 812

Szép ház tudószanatorium közelében, kis hold szőlővel, villany, kútival, eladó. Ertekezni Wesselényi u 2 820

Szőnyegeket, gyári és perzsákat, kereszt-huros, rövid zongora olcsón eladó — Sternbergnél, vétel, eladás. Rákóczi u. 15. szám. 817

Aranyat, magas áron veszek. Srát, ékszert javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Gaumont gyártmányú vetítógép teljes hangberendezéssel (Körting) üzemi-képes állapotban olcsón eladó. Erdéklők forduljanak: Fritsch Károlyhoz, Szacsavay utca 82. 816

Nagykeréki községben 13 kat. hold 707 m² föl barnahomok két részben is kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezhetni: Váradegyházmegyei Takarékpénztárnál, Debrecen, Svetits palota. 755

Szép fekete ebédlőbutor olcsón eladó. Alapi utca 2. ajtó 1. kisudvarban. — Megtekinthető délelőtt 1 óráig. 809

Különléle

Budapestre teherautójaratot indítok. Árugyűjtés irodámban. Kossuth u. 18. szám alatt. Telefon 13—33. Bihari Szabó szállító. 719

Polgári iskola első és második osztályára előkészítő tanítónőt keresek. Sikolya, Béke u. 10. 818

Állást nyec

Fiatal keresztény gépiró és könyvelésben jártas leány felvétetik Balogh Jánosnál. 814

Szeszgyári szakmunkásokat felveszünk. Jelentkezni délelőtt 10 órakor a Berger szeszgyárban. 822

Kifutófiut biciklivel felveszünk. Berger szeszgyár bérlete. 821

Gép zwickoló azonnal felvétetik a We-Ego cipőgyárban, Báthory u. 10. szám. 819

Állást keces

Házfelügyelőséget keresek 4 ezerrel, vagy ingatlan fedezettel. Velencepart 29. szuterin 9. 815

Kiadótulajdonos:

SENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó: Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körliorgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 5. szám.